

Verkennd Ecologisch Onderzoek Locatie Beek en Hoff Loenen a/d Vecht

Concept

Uitgave: september 2017

Watersnip-rapport 17A061

Colofon

Titel	Verkennd Ecologisch Onderzoek Locatie Beek en Hoff Loenen a/d Vecht
Status rapport	Concept
Projectnummer	17A061
Datum uitgave	September 2017
Samengesteld door	Brigit van Dam, adviseur Watersnip Advies Andrea Grim, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Rijksstraatweg 99B 3632 AA Loenen aan de Vecht
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. A. de Vos

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	TOETSINGSKADER.....	5
2.1	EUROPESE RICHTLIJNEN	5
2.2	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING	5
2.2.1	<i>Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)</i>	5
2.2.2	<i>Natuurnetwerk Nederland</i>	8
2.2.3	<i>Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (herijking 2016)</i>	9
3	LOCATIEBESCHRIJVING	11
3.1	HUDIGE SITUATIE	11
3.2	PLANNEN	11
4	RESULTATEN ONDERZOEK	13
4.1	METHODE.....	13
4.2	FLORA.....	13
4.3	FAUNA	13
4.3.1	<i>Vogels</i>	13
4.3.2	<i>Vissen</i>	14
4.3.3	<i>Amfibieën</i>	14
4.3.4	<i>Reptielen</i>	15
4.3.5	<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	15
4.3.6	<i>Vleermuizen</i>	16
4.3.7	<i>Overige soorten</i>	17
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT.....	20
6	BRONNEN	21

1 Inleiding

In verband met het kappen/verplanten van bomen op de buitenplaats Beek en Hoff, Molendijk 34 te Loenen aan de Vecht, dient een ecologisch onderzoek uitgevoerd te worden. Het kappen/verplanten van de bomen is nodig voor het aanleggen van nieuwe toegangsbruggen, wegen en nieuwbouw.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming).
Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgethaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Wet Natuurbescherming)
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toepassing Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In september 2017 heeft een gekwalificeerd medewerker van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

2.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

2.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn en worden aangeduid als Natura2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura2000-gebied vallen.

Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstorend effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregime soorten "Vogelrichtlijn (wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn" (wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime "andere soorten" (wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het

geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Door het nemen van (mitigerende) maatregelen kan een ontheffingsaanvraag in de meeste gevallen voorkomen worden. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 1).

Deze mitigerende maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Ook het integreren van ecologische maatregelen in onderdelen van het plan met het oog op consolideren van het leefgebied voor populaties kan een ontheffingsaanvraag voorkomen.

Figuur 1: Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net)

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die

jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)

Voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten

Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.

Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

Toetsing Wet Natuurbescherming 2017

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of bijzondere provinciale natuurgebied.

Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied is de 'Oostelijke Vechtplassen' ten noordoosten van het plangebied. De afstand tot dit Natura2000-gebied is 0,5 km. Het Natura2000-gebied 'Botshol' ligt op 7 km ten noordwesten en het Natura2000-gebied 'Naardermeer' ligt 9 km ten noordoosten van het plangebied.

Doelsoorten van het gebied 'Oostelijke Vechtplassen' zijn: Zeggekorfslak, Gevlekte witsnuitlibel, Gestreepte waterroofkever, Bittervoorn, Grote modderkruiper, Kleine modderkruiper, Rivierdonderpad, Meervleermuis, Noordse woelmuis, Groenknolorchis en Platte schijfhoren. Aangewezen vogelsoorten zijn: Aalscholver, Grauwe Gans, Grote karekiet, Kolgans, Krakeend, Rietzanger, Slobeend, Smient, Snor, Tafeleend, Roerdomp, Woudaapje, Purperreiger, Nonnetje, Porseleinhoen, Zwarte stern en IJsvogel. Doelsoorten van het gebied 'Botshol' zijn: Kleine modderkruiper en Meervleermuis.

Doelsoorten van het gebied 'Naardermeer' zijn: Bittervoorn, Gestreepte waterroofkever, Groenknolorchis, Kleine modderkruiper, Platte schijfhoren en Zeggekorfslak. Aangewezen vogelsoorten zijn: Aalscholver, Grauwe Gans, Grote karekiet, Kolgans, Purperreiger, Snor en Zwarte stern.

Een deel van deze soorten is alleen binnen het Natura2000-gebied aanwezig. Het plangebied ligt binnen de actieradius van enkele vogelsoorten, zoals Slobeend en Smient. Het plangebied is echter niet geschikt als foerageergebied voor deze soorten. Er zijn geen brede sloten en open graslanden aanwezig.

Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura2000-gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van de gemeente Loenen aan de Vecht. Hierdoor is de herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming niet aan de orde. De gemeente de Stichtse Vecht heeft echter een eigen beleid t.a.v. (monumentale) bomen. De bomen binnen het plangebied dienen in overleg met de gemeente gekapt te worden.

2.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland in de wet benoemd als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

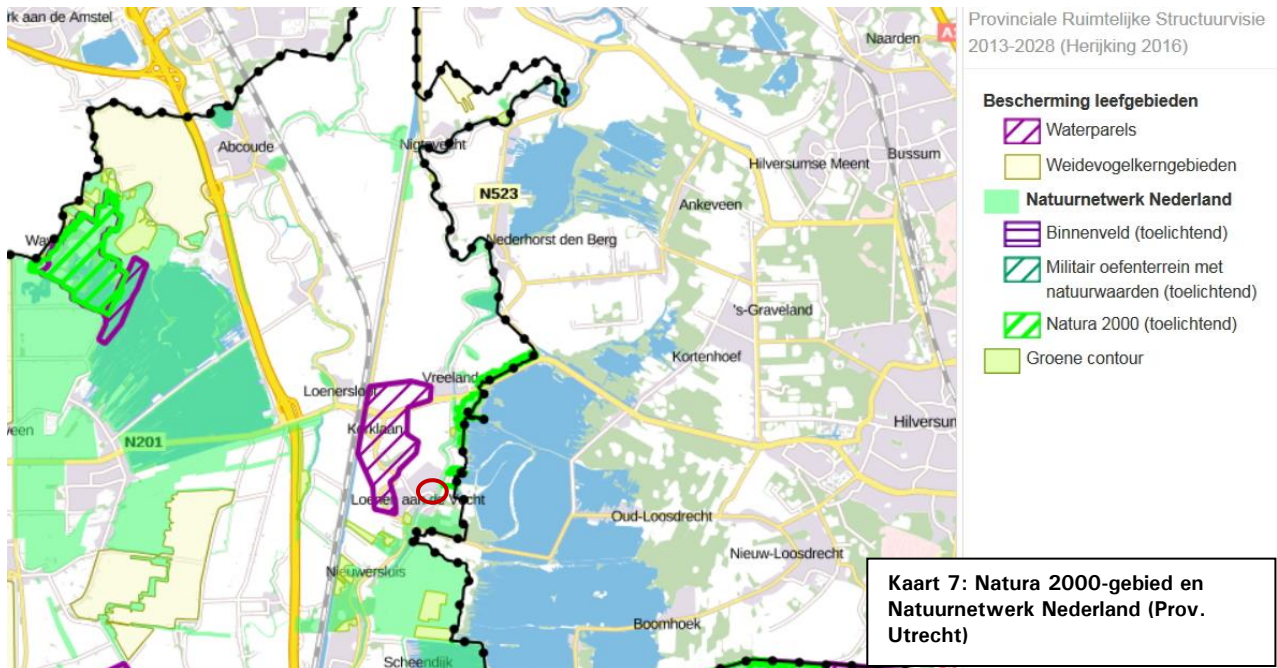
- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgen agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van NNN-gebied (zie figuur 2). Ook zijn er geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de sloop en bouw van de woning(en) zullen vanwege de ligging van het plangebied geen schade veroorzaken aan de NNN.

Figuur 2: Ligging van het plangebied t.o.v. het Natura2000-gebied en het Natuurnetwerk (bron: www.ruimtelijkeplannen.provincie-utrecht.nl)

2.2.3 Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (herijking 2016)

Op 4 februari 2013 is de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 vastgesteld door Provinciale Staten van Utrecht. De Structuurvisie geeft op regionaal niveau invulling aan de ruimtelijke ordening en maatregelen op het gebied van verkeer en vervoer. In 2016 heeft een herijking van deze Structuurvisie plaatsgevonden.

Het ruimtelijk beleid van de Provincie is gericht op drie pijlers:

- Een duurzame leefomgeving
- Vitale dorpen en steden
- Landelijk gebied met kwaliteit

Uitgangspunten voor het Landelijk gebied met kwaliteit zijn:

1. Uitnodigende zones die stad en land verbinden en bijdragen aan de kwaliteit van het binnenstedelijk leefmilieu.
2. Behouden en versterken van de kernkwaliteiten van het landschap en behoud van aardkundige waarden.
3. Behouden en ontwikkelen van een vitaal en samenhangend stelsel van natuur-gebieden.
4. Een economisch vitale en duurzame landbouwsector.
5. Behouden en ontwikkelen van de mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding (recreatie en toerisme).
6. Behouden van gebieden waar rust en stilte kan worden ervaren.

NB: Het ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 dient na de herijking nog vastgesteld te worden. Met de geconsolideerde versie kan de structuurvisie van 2013, inclusief de vastgestelde wijzigingen (1e partiele herziening d.d. 10 maart en 2e partiele herziening d.d. november 2014), voortaan in één document geraadpleegd worden. De originele versies van de structuurvisie en de herzieningen blijven tot aan de vaststelling van de herijkte versie beschikbaar voor juridische kwesties.

Het Natuurnetwerk Nederland (EHS) is reeds in hoofdstuk 2.2.3 ter sprake geweest. Er liggen ook natuurwaarden buiten de EHS en de groene contour. Deze dragen veelal bij aan de essentiële gebiedskenmerken en aan de regionale biodiversiteit en dienen daarom behouden te blijven. Op de kaart 'Natura 2000-gebied en Natuurnetwerk' van de Provincie Utrecht (zie figuur 2) zijn de gebieden aangegeven waar zich de belangrijkste natuurwaarden buiten de EHS en de groene contour bevinden.

Een specifieke categorie van natuurwaarden buiten de EHS zijn weidevogel-kerngebieden. Weidevogels zijn karakteristiek in het traditioneel open (veen)weidelandschap. Om de weidevogels en het cultuurlandschap waarin zij verblijven te behouden, beschermt de Provincie deze landschappen tegen inbreuken op de openheid en verkavelingsstructuur.

Het plangebied ligt buiten de gebieden die op de kaart 'Natura 2000-gebied en Natuurnetwerk' van de Provincie Utrecht aangegeven zijn als gebied met belangrijke natuurwaarden (zie figuur 2). Er zal daarom geen schade ontstaan door de geplande nieuwbouwplannen.

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten 130,469. Binnen het plangebied staan een hoofdgebouw, een voormalig gemeentehuis en een theehuis. In de tuin staan meerdere monumentale bomen.

Het terrein heeft deels nog een landgoed uitstraling: tuin met beeldbepalende bomen, theekoepel en boomgaard. Een deel is in het verleden ingericht als parkeerplaats.

Aan de noordwest- en de noordoostkant wordt het plangebied begrensd door een sloot. Aan de zuidoostkant wordt het plangebied begrensd door de Dorpsstraat. De zuidwestkant wordt begrensd door een tuinafscheiding in de vorm van muren en hagen.

3.2 Plannen

De eigenaren van Beek en Hoff zijn voornemens nieuw te bouwen op het terrein. Er komt een nieuwe woning en twee bijgebouwen. Hierbij worden ook nieuwe toegangsbruggen en wegen aangelegd. Voor de nieuwbouw dienen in totaal 27 bomen gekapt of verplant te worden.

Figuur 3: Plangebied (rode contour)

Figuur 4: Overzicht van het plangebied

Figuur 5: Te kappen bomen en locatie (arcering) van nieuwbouw

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, werd een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op maandag 25 september 2017 heeft een gekwalificeerd medewerker van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tijdens de inventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. De bebouwing maakt geen deel uit van dit onderzoek.

4.2 Flora

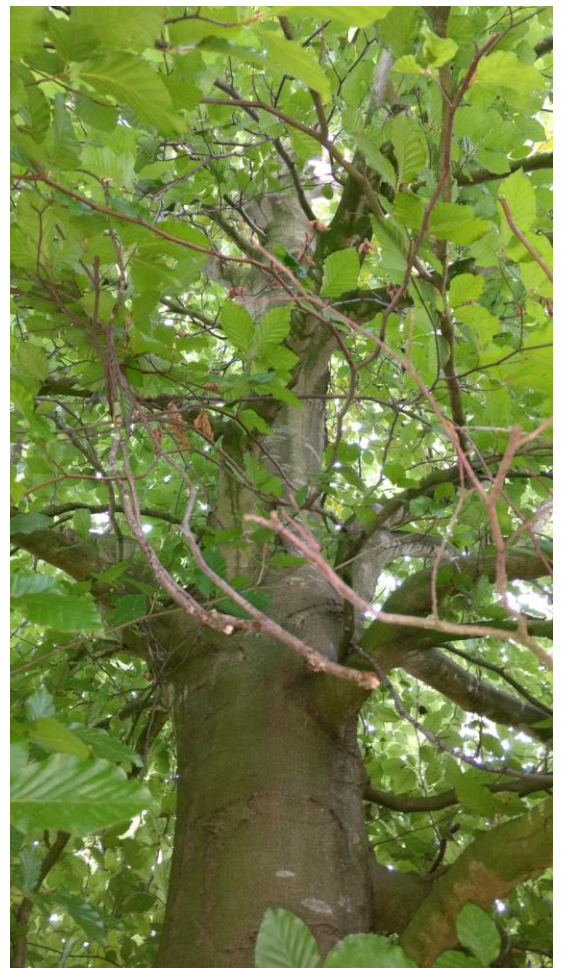
Binnen het plangebied staat veel bomen, zoals Linde, Kers, Appel, Peer, Amerikaanse eik en Beuk. Verder staat er binnen het plangebied Taxus en Hulst en zijn er enkele strak onderhouden buxushagen. Rond de bomen ligt gazon.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals Koolmees en Pimpelmees. Op het naburige perceel is de Halsbandparkiet waargenomen. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden. De inventarisatie heeft buiten het broedseizoen plaatsgevonden. Er zijn daarom geen broedende vogels aangetroffen. De bomen binnen het plangebied zijn wel geschikt als broedlocatie voor algemene vogelsoorten, zoals de Houtduif.

Figuur 6: Kroon van aanwezige Beuk

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. Voor Gierzwaluw en Huismus zijn er in de bomen binnen het plangebied geen geschikt locaties voor nesten. Deze vogelsoorten zijn gebouwbroeders. Voor roofvogels en uilen zijn de bomen ook niet geschikt. De bomen zijn te beperkt van omvang en het plangebied is te gecultiveerd om geschikt te zijn als leefgebied voor roofvogels en uilen. Er zijn ook geen nestholtes gevonden van bijv. Grote bonte specht of Bosuil. Ook werden er geen mestsporen aangetroffen.

Binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten of geschikte locaties voor jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Jaarrond beschermde nesten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde soort Kwabaal (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'ernstig bedreigd') voorkomt in de omgeving van het plangebied (1-5km). Deze soort komt voor in helder, stromend water en in diepe meren. De sloten rond het plangebied voldoen niet aan de eisen die de Kwabaal stelt aan zijn leefgebied. De sloten zijn smal, ondiep en zeer schaduwrijk, waardoor er geen ondergedoken watervegetatie voorkomt. De aanwezigheid van deze soort in het plangebied kan worden uitgesloten.

Er worden binnen het plangebied geen andere beschermde vissoorten verwacht.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Uit de bureaustudie blijkt dat Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander en Meerkikker (allen wnb-andere soorten) voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). Voor deze soorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming een algemene vrijstelling in de provincie Utrecht.

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') en de Alpenwatersalamander (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). De beschermde Heikikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') en Poelkikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5km).

Voor de voortplanting maakt de Rugstreeppad gebruikt van ondiepe plassen en poelen om haar eieren in af te zetten. Binnen het plangebied zijn geen plassen en poelen aangetroffen. De Rugstreeppad maakt voor de overwintering gebruikt van rommelhoekjes met opgeslagen stenen of van braakliggende zandhopen, waarin hij zich makkelijk kan ingraven. Deze zijn binnen het plangebied niet aangetroffen. Op het moment dat er binnen het plangebied hopen zand voor langere tijd braak komen te liggen, wordt het gebied wel aantrekkelijk als overwinteringsgebied. De Rugstreeppad staat erom bekend dat hij lange afstanden kan afleggen op zoek naar een geschikte overwinteringslocatie.

De Alpensalamander leeft voornamelijk in bosrijke gebieden met zowel loof- als naaldbomen. Het plangebied ligt niet in bosrijk gebied, maar in stedelijk gebied en voldoet daarom niet aan de eisen die de Alpensalamander stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

De Heikikker komt voor in o.a. vochtige heidegebieden en hoog- en laagveengebieden. Hij geeft de voorkeur aan schrale omstandigheden. Voor de voortplanting is hij afhankelijk van

ondiepe zure (pH 4 – 5,5) wateren met oevervegetatie. Verder moet er voldoende ruige en structuurrijke vegetatie aanwezig zijn waar deze kikker kan schuilen tegen predators. Binnen het plangebied is geen water aanwezig met ruige en structuurrijke vegetatie, waardoor er geen geschikt leefgebied aanwezig is voor deze soort. De aanwezigheid van de Heikikker kan, binnen het plangebied, worden uitgesloten.

De Poelkikker is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. En het water is vaak vrij omvangrijk of maakt deel uit van een groter complex van wateren. De Poelkikker is een kritische soort, die houdt van voedselarm, schoon water. Hij heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden, en in uiterwaarden. Poelkikkers overwinteren meestal op het land en niet in het water. Ook voor deze soort geldt dat er geen geschikte oevers aanwezig zijn binnen het plangebied. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten worden binnen het plangebied geen andere beschermde amfibieën verwacht.

4.3.4 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de beschermde Ringslang (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt de directe omgeving van het plangebied (0-1km). De Ringslang is een watergebonden soort. Tevens heeft deze soort rijk begroeide oevers nodig om in te jagen en om zich te kunnen verschuilen. Deze ontbreken in het plangebied. Voor de voortplanting maakt deze soort gebruik van broeihopen van takken, stro en bladeren. Deze zijn in het plangebied niet aanwezig. Er zijn ook geen takkenbossen aanwezig die kunnen dienen als overwinteringslocatie. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied geen andere beschermde reptielen verwacht.

4.3.5 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerdere beschermde zoogdieren voorkomen in en rond het plangebied, namelijk Bosmuis, Egel, Haas, Huisspitsmuis, Konijn, Ree, Veldmuis, Vos, Wezel (0-1km) en Aardmuis, Bunzing, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Hermelijn, Rosse woelmuis en Woelrat (1-5km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de provincie Utrecht.

Tevens blijkt uit de bureaustudie dat de beschermde Boomarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt de directe omgeving van het plangebied (0-1km) en dat Das (wnb-andere soorten), Eekhoorn (wnb- andere soorten), Noordse woelmuis (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') en Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomen in de omgeving van het plangebied (1-5km).

Voor de Boomarter, Das en Eekhoorn geldt dat deze soorten vooral voorkomen in een bosrijke omgeving. In de directe omgeving van het plangebied zijn geen bossen aanwezig. Het plangebied ligt midden in gecultiveerd, stedelijk gebied en is daardoor ongeschikt voor deze soorten. De aanwezigheid van de Boomarter, Das en Eekhoorn kan worden uitgesloten.

De Noordse woelmuis geeft de voorkeur aan hoge gewassen, voornamelijk gras in natte gebieden, zoals rietland, moeras, extensief gebruikte weilanden en vochtige hooilanden. Deze soort komt met name voor in het Utrechtse- en Zuid-Hollandse veenweidegebied. En is een doelsoort van het Natura2000-gebied Oostelijke Vechtplassen. Bij onderzoek door onderzoeksbureau Viridis is deze soort aangetroffen in de buurt van Tienhoven en Westbroek in de open weidegebieden die daar aanwezig zijn. Het plangebied, midden in de bebouwde kom van Loenen, voldoet niet aan de specifieke eisen die deze soort stelt aan zijn leefgebied.

De Waterspitsmuis is gebonden aan sloten en vegetatierijke oevers. Ook deze soort is doelsoort van het Natura2000-gebied Oostelijke Vechtplassen en aangetroffen in Tienhoven en Westbroek tijdens onderzoek door onderzoeksbureau Viridis. Het plangebied is niet geschikt als leefgebied door de afwezigheid van geschikt biotoop. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (wnb-hrl).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied zoals Baardvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis en Watervleermuis (0-1km) en Tweekleurige vleermuis (1-5km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

De bomen die gekapt en/of verplant worden, zijn uitvoerig onderzocht, door de medewerker van Watersnip, op de aanwezigheid van scheuren en holtes die geschikt zouden kunnen zijn voor boombewonende vleermuissoorten. Een groot deel van de aanwezige bomen heeft een stamdiameter kleiner dan 25cm. Deze bomen zijn niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen die de voorkeur geven aan oudere, dikke bomen. De stammen van de bomen hebben een gladde stam en er zijn geen scheuren en gaten aangetroffen. Uitzondering hierop is een appelboom met een holte op ongeveer 1.60 m hoog. Deze boom staat echter zeer dicht bij het wandelpad en de holte is zeer laag. Een volwassene kan er makkelijk inkijken. Hierdoor is deze holte niet geschikt als verblijfplaats, doordat kans op verstoring zeer groot is. Er zijn ook geen sporen, uitwerpselen en mestsporen, aangetroffen, op welke

Figuur 7: Veel van de bomen hebben een diameter kleiner dan 25cm

boom dan ook, die wijzen op de aanwezigheid van een verblijfplaats.

De aanwezigheid van vleermuisverblijven in de bomen kan, door de ongeschiktheid van de bomen, worden uitgesloten.

De bomen kunnen gebruikt worden als foerageergebied door verschillende vleermuissoorten. Zij vliegen er dan langs of omheen. Binnen het plangebied blijven echter voldoende bomen staan die kunnen dienen als foerageergebied en ook in de directe omgeving van het plangebied is voldoende alternatief foerageergebied.

De geplande werkzaamheden zullen geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de populaties vleermuizen die voorkomen in en rond het plangebied.

4.3.7 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Platte schijfhoren (wnb-hrl / Rode lijst status kwetsbaar') voorkomt in het plangebied (0-1 km). De Gestreepte waterroofkever en Groene glazenmaker (wnb-hrl / Rode lijst status 'bedreigd') komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5 km).

De Platte schijfhoren leeft op en tussen ondergedoken waterplanten. De sloten binnen het plangebied zijn ongeschikt als leefgebied voor deze soort, door de afwezigheid van ondergedoken watervegetatie. De aanwezigheid van de Platte schijfhoren kan worden uitgesloten.

Ook voor de Gestreepte Waterroofkever geldt dat hij voorkomt in onvervuild, voedselarm tot matig voedselrijk water van meer dan 50 cm diepte met een goede waterkwaliteit. Op basis van deze biotoopeisen kan de aanwezigheid van de Gestreepte waterroofkever worden uitgesloten.

De Groene glazenmaker is afhankelijk van de waterplant Krabbenscheer voor zijn voortplanting. In de sloten in het plangebied is geen Krabbenscheer aangetroffen. De aanwezigheid van deze soort in het plangebied kan worden uitgesloten.

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura2000, NNN-gebieden of ecologische verbindingzones). Het plangebied is niet geschikt als foerageergebied voor de doelsoorten van de nabij gelegen Natura2000-gebieden. Schade aan Natura2000-doelsoorten is derhalve niet aan de orde.
- Voor een deel van de beschermde soorten (Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander, Meerkikker, Bosmuis, Egel, Haas, Huisspitsmuis, Konijn, Ree, Veldmuis, Vos, Wezel, Aardmuis, Bunzing, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Hermelijn, Rosse woelmuis en Woelrat) geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Utrecht. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Er zijn geen broedende vogels aangetroffen. De bomen zijn wel geschikt als nestlocatie voor algemeen voorkomende vogels. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de Wnb, zijn niet aangetroffen of te verwachten binnen het plangebied. Er zijn geen geschikte locaties en bomen binnen het plangebied die kunnen dienen als jaarrond beschermde nestlocaties. De bomen en struiken die verwijderd worden, dienen bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels weggehaald te worden, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*
- Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde soort Kwabaal (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'ernstig bedreigd') voorkomt in de omgeving van het plangebied (1-5km). De sloten in het plangebied zijn echter ongeschikt als leefgebied voor deze soort. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.
- Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') en de Alpenwatersalamander (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). De beschermde Heikikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') en Poelkikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Voor de Alpensalamander, Heikikker en Poelkikker geldt dat het plangebied niet voldoet aan de eisen die deze soorten stellen aan hun leefgebied. De aanwezigheid van deze soorten kan worden uitgesloten. Voor

de Rugstreeppad geldt dat het plangebied in zijn huidige staat niet geschikt is al leefgebied. Op het moment dat er werkzaamheden gaan plaatsvinden en er voor langere tijd hopen zand/grond braak liggen kan het plangebied wel geschikt worden als voortplantings- en overwinteringsgebied. Geadviseerd wordt gedurende de voortplantingsperiode (globaal van half april tot augustus) te voorkomen dat er voor langere tijd plassen en poelen binnen het plangebied aanwezig zijn. Tevens wordt geadviseerd om braakliggende grond te voorkomen gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november tot maart).

- Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Boomarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km) en dat Das (wnb-andere soorten), Eekhoorn (wnb- andere soorten), Noordse woelmuis (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') en Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomen in de omgeving van het plangebied (1-5km). Voor de Boomarter, Das en Eekhoorn geldt dat het plangebied niet geschikt is al leefgebied voor deze soorten. De Noordse woelmuis en Waterspitsmuis komen voor in het Natura2000-gebied 'Oostelijke vechtplassen'. Binnen het plangebied is ook voor deze soorten geen geschikt leefgebied aanwezig. De aanwezigheid van de Boomarter, Das, Eekhoorn, Noordse woelmuis en Waterspitsmuis kan worden uitgesloten.
- Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Baardvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Gewone grootvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis, Watervleermuis (0-1km) en Tweekleurige vleermuis (1-5km). Binnen het plangebied zijn geen bomen, die gekapt/verplant worden, die geschikt zijn als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten. De bomen zijn of te smal of er zijn geen scheuren en holtes aanwezig die geschikt zijn. De bomen kunnen wel deel uit maken van foerageergebied van verschillende vleermuissoorten. Foerageergebied is alleen beschermd indien het van groot belang is voor de functionaliteit van de verblijfplaatsen van de soorten, doordat er onvoldoende alternatieven aanwezig zijn. Er zijn echter in de directe omgeving voldoende alternatieven en ook binnen het plangebied blijven voldoende bomen behouden. De geplande werkzaamheden zullen geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de populaties vleermuizen.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Geadviseerd wordt om gedurende de bouwwerkzaamheden nachtelijke uitstraling van bouwverlichting te voorkomen, zodat foeragerende vleermuizen niet verstoord worden.

Verder wordt aangeraden een aantal verschillende typen nestkasten, voor vogels en vleermuizen, te plaatsen in de bomen. Daaronder ook een kast voor de Steenuil.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas Utrecht 1:25.000*, Landsmeer 2016
2. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
3. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 4 oktober 2016
4. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2017. *Vleermuisprotocol 2017*, maart 2017.
6. NDFF - quickscanhulp.nl 22-09-2017 12:25:53

Geraadpleegde internetsites:

7. www.rijksoverheid.nl
8. www.bij12.nl
9. www.rvo.nl
10. www.ravon.nl
11. www.vleermuis.net
12. www.zoogdiervereniging.nl
13. www.vlinderstichting.nl
14. <http://www.bureau-viridis.nl/actueel/noordse-woelmuizen-bij-tienhoven>
15. www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alle-onderwerpen/provinciale-0/
16. webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart
17. waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+ 31 (0)182-395460
www.watersnipadvies.info
advies@watersnip.info

